

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen napokint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasádos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közve-títő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Lapunk mai száma, nyomdai nehézségek miatt csak félíven jelenik meg, a miért t. olvasóink szives elnézését kérjük. Elbizakodottság nélkül hivatkozhatunk arra, hogy a nagy közönség ösmeri annyira buzgalmodat és munkakedvünket, hogy ezen körülményt, valamint az expedíció eddigi zavarait, nem nekünk rója fel hibául. Számítunk a kezdet nehézségeivel szemben méltányos olvasó-közönség támogatására s e támogatás egyik módja ezuttal a nem miat-tunk beállott kellemetlenségek elnézése, számítunk erre annál is inkább, mert teljes örönk-ből rajta vagyunk, hogy lapunk teljes és pontos kiállításában és szétküldésében többé semmi fennakadás ne történjék.

Debreczen, 1891. január 6.

A „DEBRECZEN” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A kegyelmezési jog.

A felségjogok legszebb, legtartalmasabb nyilvánulása a megkegyelmezés joga. Nincs a souverain földi hatalomnak olyan része, mely annyira documentálná, hogy a föld egy bizonyos államilag elhatárolt részén, az uralkodó Isten után az első hatalmasság. A kegyelem joga által a kicsiny föld urainak egyike a végzetetlen Urától csak halandóságával különbözik, mert a halandó ember ez által élet és halálnak ura leszen.

És a kegyelem joga az, mely által a

királyok minden más jogot megérdemelhetnek. Ez az egyetlen kiváltság, mely a többit az ész és erkölcs előtt igazolhatja. Az állam feje a legjobb, a legnagyobb fő legyen, minden tökéletességgel fel legyen ruházva, a mivel ember bírhat. Ez a feltevés hányszor valósult meg, mióta az Aesopus békái Jupitertől királyt követeltek?

De ha a földi Isten nem valami teremtmény lángeleme, szíve legyen a legjobb, hiszen ha már övé »a hatalom és a dicsőség itt e földön«, legyen hozzá lelke, hogy e hatalmat a szív kincseivel gyarapítsa, dicsősége hideg fényét igazság melegében megfüröszse.

Ezért adatott neki az igazság hatalmához a kegyelem joga. A mi csapást igazságként az ő nevében a bíróságok a törvény kegyellen szigorával a gyarló emberre rámérnek, azt ő maga kegyelemre változtathassa. Ő, kiről a hatalom elmélete felteszi, hogy tökéletesebb mint alattvalóinak mondott embertársai, tökéletesebb az igazságban is. Ő tartja kezében az üldözött ártatlan utolsó reményét, melyre gyöngye szála kezének egy vonására örökre elszakad, az a gyöngye remény, mely abban bizik, hogy a kegyelemben lesz az igazság.

És történt, hogy nem lőn sem kegyelem, sem igazság. Bebizonyosodott, hogy a

legfőbb hatalomnak a földön nincsen semmi ereje, nincs értéke, nincs annyi sem, hogy annyira volna érdemesítve, hogy az tartsa kezében, a kinek adatott. Hűtlen sáfárok duskálnak ebben is, a kegyelem kincseiben. A mi arra való volna, hogy a törvény és a bíró gyarló tévedését jóvá tegye, a kegyelem joga most csak arra volt jó, hogy a katonaporoszlok kegyetlen ítéletét megpecsételje.

A király felkent személye szent és sértethetetlen, ezt vallja, ezt tanítja a magyar közjog ezredéves parancsa. E vallásnak vagyunk mi is hivei s távol van tőlünk minden oly gondolat, mely annak tanai ellen kikelne. De a magyar közjog nem ismeri a császári és most már királyi katonai ugynevezett bíróságok ugyszólván jogi korlátok nélkül való hatalmát, azt a bírói hatalmat, mely a magyar törvények szerint felelősséggel nem jár. A magyar közjog, csak úgy mint minden jog, csak oly hatalmat respectál, melylyel együtt jár a felelősség. A katonabíró törvényellenes ítéletéért semmi féle magyar törvény szerint felelősségre vonni nem lehet. Micsoda állam az, melyben a bírói hatalom felelősség nélkül kegyetlenkedő katonák kezében van?

Az ilyen bírói hatalom felett is azonban még ott van, mint az igazság utolsó reménysugara, a kegyelem. A hol leg-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Kontra-muri.

Rajz a kisvárosi életből.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

— Ott leszesz a Homokykék estélyén Szilveszterkor?

— Hogy gondolsz olyat? Hiszen ekkor lesz a Szappanosy Józsi meg a Sláger Lajkó piknikje, oda pedig elmegyünk mindnyájan: az egész társaság.

— Hohó, komé, nem oda Buda. Először is nem lesznek ott Homokykék, továbbá nem lesz ott senki, a ki Homokykéknál jelen lesz.

— Nos, és kik lesznek azok?

— Mindenki, a kik a törvényszéki elnökek minapi jourfixén jelen nem volt.

— Talán Vadast, vagy Jörpét érted?

— Kérlek alásan, azt tudod nagyon jól, hogy Homokykéknál mindenkor a legdistingváltabb társaság szokott megjelenni.

— Néha még te is ott vagy...

— Igenis ott vagyok. Egyébiránt veled már nincs mit beszélni, mert te is elnök-párti vagy, talán már meg is kérted az Elnök Mariska

kezét? Szegény fiu, fogadd őszinte részvényt-nyilatkozatomat! Jó mulatást a piknikhez. Ki lesz a második négyes tánczosnód, talán bizony Józsi kisasszony? Hahaha!

Két hét óta folyik az elkeseredett harc Székhám városában; a társaság forrong, mint-hacsak egy új fáklyaszene tervével foglalkoznának, mely Székhám városában minden hónapban előszokott fordulni. Minden névnapot, tűzoltó ünnepélyt, kaszinó-bált fáklyás-zene szokott követni, vagy megelőzni, a mi részben a volt főispánnak tulajdonítható, ki minden esztendőben igényt tartott legalább 5-6 fáklyászenére. Csupa szerencse, hogy elesapták.

A forrongás jelenlegi oka azonban nem fáklyás-zene körül forog. Három estélyről van szó. Egyik, a mely a múlt hónapban volt a törvényszéki elnökekénél, a másik kettő pedig most van készülöben.

Az elnökek múlt havi estélye nagy esemény volt Székhám városában.

El sem merte volna képzelni senki, hogy most merjenek estélyt adni, mikor Homokykékal fashében vannak.

Homokykék háza a legelső Székhámon, ők a matadorok, a »töngéberék« s ha ő velök ujjat mer huzni valaki: annak bizonyára bukni kell.

És mégis az elnökek estélye nemcsak megtartott, hanem a mint Szappanosy Józsi referálta: fényesen sikerült is; jobban mint a Homokykék minapi estélye, a hol mindenki fejfájást kapott a penészes, ezetes bortól, pezsgőnek meg még hire se volt.

Homokykék, meg környezetük (a befentesek, bébillérek, szóval »az udvar«) azzal replikáznak ugyan, hogy az elnökénél csak a törvényszéki, meg a járásbírósi hivatalnokok voltak »berendelve«, meg egypár fiatal fiskális, a ki mindenképp járni akar a kegyében. Hogy nem volt semmi kedv, minden embert mintha dróton ránczigtáltak volna, a vacsorán mindenki éhen maradt (különben nem is csuda, ki tudná jól tartani az elnök ur kiéhezett irnokait!) a cigányok is egészen kedvetlenül játszottak, mert alig kaptak valami borraival. Majd tessék megnézni az ő Szilveszter-estélyüket! Azon ott lesz mindenki, de azok közül senki, a kik az elnök meghívását elfogadni elég vakmerők voltak.

Az elnöki ház barátai, s Elnök Mariska k. a ő nagyságának (igy hívják őt Székhámon) hódolói megdöbbsentek ezen fenyegetéstől.

»Kontra-Muri!« — ez lőn a jelszó. Előzetes tere-fere, megbeszélés, lebeszélés, rábeszélés,

kevesebb garancia van a bírói hatalom igazságos gyakorlására, ott van legigazabb helyén a kegyelem joga.

De a magyar nemzet ifjúsága nagy tévedésben volt, mikor ártatlanul elítélt társa ügyében kegyelemért folyamodott. Ők a magyar apostoli királyhoz fordultak s felelt nekik a k. (u-val vagy u. nélkül) K. Kriegsgericht. Mert ő Felsője a magyar király a magyar egyetemi polgárok egyetemének kérvényét, melyre a katonaplajbász azt írta nagy igazán, ékes rapport-stylben, hogy ez csak egynehány IV-ed éves orvosnövendék kérvénye, — nem is látta, az arra hozott s legfelsőbbnek mondott elhatározás nem ő Felsője a magyar apostoli király, hanem ugyanezen igazmondó katonaplajbász ténye.

Nem kell újra elmondanunk a Joannovics Sebő egyéves önkéntes esetét, a kit, mert a »messzelevő öreg ura egészségére üritett poharat, mint részeg embert, mint a nyilvános rend ellen izgatott börtönre ítélték. A ki szüleinek, társainak büszkesége, a tudomány egyik fiatal reménye volt, a ki most már »Kerkerstrafling«. Nem hihette a magyar ifjúság, hogy ez az ítélet, ha ő Felsője a legjobb uralkodó atyai szívéhez fordul, megerősítést nyerjen. Nem agítált, nem handabandázott, nem tüntetett azért, hanem alkotmányos uton, a jogállam formái szerint kegyelemért folyamodott a kegyelem urához. Pedig az az ítélet nagyon alkalmas volt arra, hogy az ifjak és öregek szívét, minden magyar lelkét keserűséggel töltsse el, kialvó szenvedélyeket lánggra lobbantson, vihart keltsen mindenütt, hol magyar önértet él még a lelkekben.

És vajjon mi lett a magyar ifjúság higadt, bölcs magatartásának a jutalma? Rideg visszautasítás. A kegyelem megtagadtatott.

De ne higgye a magyar ifjúság és ne higgye a magyar nemzet, hogy igazságos kérését a magyar király tagadta meg. Annak a hatalomnak a ténye ez, a mely tetteiért nem felelős maga sem, nem felelős más sem ebben az alkotmányos

államban, a mely hatalom az állam felett. Ime bizonyos hatalom még az állam fő legfőbb hatalma felett is.

És az új esztendőben miniszterek és pártok beszélnek »reformokról.« Beszélnek százados jogok megszüntetéséről. De e százados jogtalanság orvoslásáról nem szól senki. Megáll a toll kezünkben. Megállítja a katonaplajbász. Ez szolgált itt igazságot és ez törli ki a szivekből az igazság és kegyelem utolsó hitét.

B. S.

— **Lelkiismeret.** Az egyetemi fiatalság vezérei tudvalevőleg nemrég kapták vissza azt a kegyelmi kérvényt, mely Joannovics Sebő érdekében beadott. Ez a kérvény bizonyára megjárta az összes felsőbb katonai bíróságokat, melyekhez véleményadás végett kiadták. A kérvényszerkesztő bizottság visszakapván azt a rektortól, mint az »Egyetemi Lapok« írja — a következő tartalom-magyarazatot találta rajzonnal a kérvény külsejére írva:

»Valentin Eötvös u. Genossen, Hörer des IV. Jahrganges der ärztlichen Fakult. in B.-Pest bitten um Nachsicht der Strafe für den gewesenenen Einjährig-Freiwilligen — Sebastian Joannovics Kerkerstrafling im Garnisons-Arreste in B.-Pest.«

Érdekes és jellemző ez a megjegyzés azért, mert megmutatja, hogy milyen kiváló figyelemmel intézték el ezt a kegyelmi kérvényt. Még annyira sem olvasták el, hogy megtudhatták volna, hogy azt a kérvényt nem egynehány orvosnövendék adta be, hanem az egész egyetemi ifjúság képviselve volt a kérvény aláírói sorában.

BELFÖLD.

A kivándorlók száma aggasztóan szaporodik Felső-Magyarországon. A nyitramegyei Bzezoza nagy község lakosságának nagyrésze kivándorolt Amerikába. A kivándorlásra leginkább az ösztönzi a felvidéki népet, hogy a kivándoroltak tetemes pénzösszeget küldenek haza Amerikából itthon hagyott családjaik részére.

Uj főrendiházi tag. Gróf Keglevich István, a nemzeti színház és a m. kir. opera volt intendása, közelebb a főrendiház élethossziglan való tagjának fog kinevezetni.

alkudozás, huza-vona, titkos értekezletek a Link-féle Grand Kaffé chambre-separee-jában s kész lön a világot meglepő nagy terv: hogy Szappanosy Józsi meg Schláger Lajkó Szilveszter-estélyén Homoknyékkal egyidejűleg pikniket adnak a fogadó nagytermében.

Szóval: *Kontra-Muri!*

Ki tudná híven leírni a diplomáciai fogások, eselszövények ama millió apró jelenségeit, a mik e két estélyt megelőzték.

Első teendő volt lefoglalni a cigányt. Schláger Lajkó kitűnő talentuma e téren is nagyszerűen érvényesült: a szélhámi első zenekart (nincs is több) idejekorán lefoglalta saját piknikjök számára. Az volt aztán a diadal! Schláger Lajkó meg Szappanosy Józsi diadalmámore arczczal járták be Szélhámi előkelő házait: — Megvan! A cigány a miénk, Homoknyék estélyén nem lesz cigány.

A Homoknyék-estéllagzata kezdett sötétülni.

Második teendő volt Szélhámi összes közönségét a piknik számára megnyerni. Ez persze kissé bajosan ment. De a két jeles ifju diplomáciai ügyességének sikerült a legjobb aquisitiókat megnyerni, a mit jelentékenyen előmozdított a kilátásba helyezett váratlan meglepetések diskkrét besugása.

A titkolozásokból előre értesülhettek Szélhámi szépei, hogy minden tánczosnő elővirágcsokrokat kap belépése alkalmával, azonkívül díszes és értékes táncrendet, a mire még a patikárusék Esztiike kisasszonya is megjegyezte, hogy: »szép tőlünk emnyit splendorozni.«

Homoknyék éfajta reklamat nem tudtak csinálni. Sőt Homoknyék egy társaságban nem is átalotta nyíltan ezeket mondani:

— Ha jöttök lelkem, ott lesztek. Kaptok jó vacsorát, jó barátságot, mint mindig. A kinek ez nem elég: ám menjen a piknikre.

Tehát csak »vacsoza«. Jó étvágyat nektek szegény Homoknyék! Ki lesz ott nálatok? Senki. Megehetitek azt a híres vacsorátokat magatok! Szappanosy Józsi és Schláger Lajkó agiója nagyot emelkedett e napokban.

Józsi ur az arendásék Mariskája, Lajkó ur pedig a fűszeresék Rózsikája részéről el nem titkolható biztató mosolyokban részesült.

A két jeles ifju e biztató mosolyoktól olvadozva: megkettőzött erővel buzgalkodott a kontra-muri előreláthatólag fényes diadalán.

Eljött végre a fényes nap hajnala, akarom mondani éjszakája. A kontra-muri fényesen sikerült.

Nem olvasták önök a »Fővárosi Lapokból«

Képviselőjelölés. A báró Roszner Ervin főispánná kinevezésével megürült szécsényi választókerület képviselői állására *Bölonyi Ödönt*, a szabadelvű párt hívének jelöltségét emlegeti a hivatalos »O. É.«

KÜLFÖLD.

Dél-Tirolban sok aggodalmat okoz az osztrák kormány az irredentizmus üzelve, kikkel szemben a politikai hatóságok győnéknek bizonyultak. Ha az irredentistákkal ezután se boldogulnak, a kormány kénytelen lesz katonaságot küldeni Trientbe, a rend helyreállítására.

Franciaország 32 megyéjében közelebb 81 szenátort választottak. Ezek közül 6 kivételével a többi mind a köztársasági párthoz tartozik, a mi azt bizonyítja, hogy a köztársaság eszméje napról-napra hódít a francziák közt.

A portugál kortest jan. 2-án trónbeszéddel nyitotta meg a király s másnap három hónapra elnapolta.

Ujdonságok.

Sub pondere palma.

Régi, de igaz közmondás az, hogy *teher alatt nő a pálma*. Lapunk 23 év lefolyása alatt témérdek küzdelmen ment keresztül, mely küzdelmek megedzették erejét s a közönség pártolása és a szerkesztőség szorgalma lehetővé tették fölvirágzását. A »*Debreczen*«, mint a közügyek önzetlen harczosa s a független meggyőződés bátor szószólója előkelő helyet foglalt el a hazai hírlapirodalom terén s meghitt barátjává lett az olvasó közönségnek.

A közönségnek lapunk iránt tanusított fokozott érdeklődése érlelte meg bennünk azon gondolatot, hogy a lapot megnagyobbítsuk s külföldi formáját megváltoztassuk. E változtatás a f. év kezdetével megtörtént s lapunk megújult alakban lépett az olvasó közönség elé.

Hogy e változtatás mily nagy előnyére vált lapunknak, bizonyítja az »*Egyetértés*« azon sorai, melyeket a legnagyobb magyar lap a f. év első napján megjelent számunkra írt: »A »*Debreczen*« című politikai, társadalmi és közgazdasági napilap, mely immár huszonharmadik évfolyamába lépett — írja az »*Egyetértés*«, — újévtől kezdve, külső formájára és beosztására nézve előnyös reformon ment át. A

a »r-l« jel alá rejtőzött tudósító áradó referációját? Vajjon ki lehet ő, ezt találgatja most az a 6 szál táncznő, kik a tudósításban névszerint meglévén nevezve, oly udvariasságban részesültek, hogy csak egy volt köztük az első helyen s a többi öt ezután következett. Volt e tudósításban virág, csillag, csak az nem volt megemlítve, hogy a meglepetésül ígért virágcsokrok igen értéktelen kimustrált csinált virágcsokkak valának, az értékes tánczrendből pedig a Szélhámi könyvkötő csinált 100-at 1ftért s ebből is 94 a két jeles rendező nyakán savanyodott.

No meg az sem volt megemlítve, hogy a pataként ömlött pezsgőt ki fizette, vagy legalább is kinek a kontójára írták fel?

Homoknyék estélyét nem énekeltek meg. Mit is lehetne írni egy olyan közönséges összejövetelről, a hol az emberek esznek, jól isznak, jól beszélgetnek és dalolgatnak s aztán szépen haza mennek s nagyot alusznak a barátságos estére.

Ellenben örök emlékezet tárgyául vési fel Klio Szélhámi történetében a fényes sikerű s felejthetetlen pikniket, a nagyszerű: *Kontra-Muri!*

Luczi-Feri.

Debreczen, mely fennállása óta mindig hiven és lelkiismeretesen szolgálja a közügyeket s mint a debreczeni és vidéki függetlenségi és 48-as párt közlönye, mindig következetes elvűséggel harcolt a politikai program mellett, mostani formájában igen tetszetős és tartalmassága még gazdagabb, mint volt eddig. Kiadójának áldozatkészsége megérdemli, hogy a közönség azt támogatásával viszonozza.

Kétségtelen is, hogy a lapunk külformájában és besztásán eszközölt változtatás lapunknak nagy előnyére vált. A tetszetős forma, az új, tisztán olvasható betűk, a nagyobb alak, mely az eddiginél jóval több közlemény befogadására képes, mind olyan előnyök, melyek lapunknak közkedveltségét még szélesebb körre kiterjeszteni vannak hivatva.

Azonban nagyon érezzük a *kezdet nehézségeit*. A szerkesztői gondok mellett a kiadói gondok is minket terhelnek; e nehézségeket ügybuzgalmunk és szorgalmunk könnyen le tudná győzni, de már arról nem tehetünk, hogy a nyomda, mely lapunkat kiállítja, szintén a kezdet nehézségeivel küzd. Ebből erednek azon zavarok, melyek a lap pontos szétküldését lehetetlenné tették s innen van az is, hogy ma csak egy fél lapot adhatunk. Ma különben a katolikus ünnep is gátolja a nyomdai munkát, mert ilyenkor a kath. vallású szedők nem dolgoznak. Elnézést kérünk tehát olvasóinktól az eddigi pontatlanságért s minden erőnkkel rajta leszünk, hogy e zavarokat minél előbb megszüntessük. Ügybuzgalmunk és kitartásunk lehetővé fogja tenni hogy rövid idő múlva teljesen rendbe jöjjünk. A nehézségek, melyek utunkban állnak, nagy mérvűek. — azokat egyszerre le nem küzdhetjük, de ha olvasóink jó akaratú elnézését megnyerjük — a mit szorgalmunk és kitartásunk megérdemel — akkor minden nehézséggel megküzdünk s rövid idő alatt a rendes kerékvágásba jutunk.

Teher alatt nő a pálma.

*** Egyházi közgyűlés.** A debreczeni ev.eref. egyház presbiterium vasárnap d. e. közgyűlést tartott Szűcs István főgondnok elnöklete alatt. Somogyi Pál főjegyző jelentést tett arról hogy az 1890. évi december 28-án tartott közgyűlés jegyzőkönyve 30-án hitelesített. Ezután a főgondnok bejelentette, hogy a czegléd-utcai templom orgonájának javára újabban 65 frt készpénz gyűlt be. Az adomány köszönettel tudomásul vétetvén. Somogyi Pál főjegyző felolvasta az ev. ref. tanító-testület köszönetét a fizetés pótlásáért. — Olvastattott ezután a brailai ev. ref. magyar egyház kérvénye krajezáros gyűjtés eszközöléséért. A gyűlés nem hajlandó megengedni a gyűjtést e helyett 10 frral fogja segíteni az egyházat. — Somogyi Pál főjegyző jelenti, hogy több segélykérvény érkezett a presbiteriumhoz. E kérvények elbírálására Kiss Albert, Medve Kálmán és Hódy Béla kérték fel. — Következett ezután a lelkesítő körök szerinti szervezkedésre vonatkozó javaslat folytatolagos tárgyalása. Legfontosabb pontja a tárgyalásnak az *egyházmezei gondnok választás* meghatározása volt, mely következőleg oldatott meg: Az egyházmezei gondnok a lelkesítő (parokhialis) körök presbiteriumai által hitbuzgóságot, egyházas érzületet taunsító, kormányzóit bölcseséggel, tapasztaltsággal bíró, a debreczeni ref. egyházhoz tartozó és itt lakó világi férfiak közül választatik. A 25. §. végére felvételik, hogy az egyházi főgondnok a debreczeni egyháznak az egyházkerülethez való viszonyánál fogva a szintén királyi megerősítést nyer 1881. és 1882-ik évi generalkonvent határozata alapján a debreczeni főiskolának is helyi gondnok, e szerint a főiskolai gazdasági tanácsnak és iskolai törvényszéknek elnöke, az egyházkerületi közgyűlésnek és bíróságnak éppen oly joggal tagja, mint az egyházmezei gondnok.

— A javaslat tárgyalásában a 65. §-ig haladtak, azaz a lelkipásztorok hivatalos teendőiről szóló fejezetet letárgyalták.

*** Kitüntetett tűzoltók.** A debreczeni önkéntes tűzoltó egyesület őranyájának helyiségében január hó 1 ső napján délelőtt 11 órakor igen igen szép kis ünnepély folyt le: nevezetesen a tisztek és őr parancsnokok egybe voltak hiva a szokásos újévi tisztelésre, ugyan ez alkalommal osztattak ki a 10 és 5 éves szolgálati érdemek és a jutalmak is. Az összegyűlt tűzoltók körülbelül nyolcezan voltak teljes tűzoltói díszben, 11 órakor, midőn a főparancsnok Boczkó Sámuel ur az őranya helyiségbe érkezett, Tikos István osztály parancsnoknak a szokásos jelentést megtevén, a főparancsnokot az egyesület nevében üdvözölte. Boczkó Sámuel ö. t. főparancsnok ur a tisztelgés megtörténte után igen szép buzdító beszédet intézett a tagokhoz, s azután kiosztották a szolgálati érdemek és jutalmak. *Tíz éves szolgálati* érdemeket kaptak, Vinkler Mór segéd tiszte, Fábian István szivattyús szakasz parancsnok, Nagy József és Kovács Károly őrparancsnokok. *öt éves szolgálati* érdemeket kaptak, Pósalaki Mihály, László Gyula, Halmi József, Mészáros József, Kovács Rudolf, Szalai János őrparancsnokok és Májor János rendfentartó. Jutalmakat kaptak, buzgó és kitartó szolgálat tételért Monoki Lajos és Halmi József őrparancsnokok, 20—20 frankos aranyat; ifju Nagy József mászó és Somossy Sándor szivattyús 10—10 frankos aranyat kaptak jutalmul.

*** Függetlenségi kör.** *Nánási* levelezőnk írja: A nánási volt polgári olvasó-kör az 1891-ik évre függetlenségi olvasó-körre alakult. Az átalakulást a miniszter is helyben hagyta. A kör tisztikara következő: elnök Szűcs László, al-elnök Udvarhelyi József, pénztárnok Veres László, könyvtárnok Ötvös Mihály, jegyző Mikó Sándor. A kör alakításában tevékeny részt vett Kovács László volt r. kapitánynek jegyző könnvi köszönetet szavaztak.

*** Temetés.** Pártunk egyik kiváló, derék tagját, Jámor István urat szomorú gyász érte: Szeretett édes anyja, özv. Jámor Istvánné, született Végh Zsuzsanna asszony ifolyó 1891. év január hó 3-án, életének 82 évében meghalt. Temetése tegnap d. u. folyt le. A ref. nagytemplomban tartott gyászbeszéd után, a nagyszámú rokonok és közönség részvétele mellett, a hatvan-ntezai sirkertben helyezték el végnyugalomra a megboldogult hamvait. Béke poraira!

*** A kir. tábla bebutorozása.** ügyében a pályázati feltételeket a napokban adta ki a városi tanács. Három debreczeni bntoraktáron kívül, több budapesti és vidéki iparos is szándékozik pályázatát benyújtani. Eddig egyetlen pályázat érkezett be. A pályázati határidő tudvalevőleg e hó 10-ike. Örvendetes dolog volna, ha a városi tanács lehetőleg debreczeni iparosokat bírna meg a berendezéssel.

*** A nőtlén urak bálja.** A farsangnak kétségkívül egyik legérdekesebb táncvígalmá lesz az, melyet a nőtlén urak f. hó 22-én rendeznek a »Bika«-szállóda disztermében. Páholyk előjegyzését Budaházy Endre megyei tb. főszámvonónél lehet eszközölni. A zenét Rácz Károly és Magyarai testvérek együttes zenekara szolgáltatja. A meghívó egyuttal belépti jegyül is szolgál.

*** Országos vásár.** Ismertettük olvasóinkkal azon furcsa tévedést, melyet s folyamatban levő országos vásár határidejének kitűzésénél követett el. A városi tanács a vásár megtartásának sorrendjére vonatkozólag a következő hirdetést bocsátotta ki: Ertesítettik a közönség, hogy az 1891. januári, vagyis Remete-Antal napi debreczeni országos vásár, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő méltósága jóváhagyása folytán kivetelesen következőképen fog megtartani: 1. 1891. Január 5, 6, 7 Hétfőn, Kedden, Szerdán valamint 1891. Január 12, 13, 14 Hétfőn, Kedden, Szerdán Bőr, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabonaneműek és mindennemű terményvásár. 3. 1891, Január

10, 11 Szombat, Vasárnap valamint 1891. Január 17, 18 Szombat és Vasárnap Sertés-vásár. 3. 1891, Január 11, 12 Vasárnap, Hétfőn valamint 1891. Január 18, 19 Vasárnap, Hétfőn Lóvásár. 4. 1891. Január 12, 13 Hétfőn, Kedden valamint 1891. Január 19, 20 Hétfőn, Kedden Baromvásár. Debreczen 1891. Január 5. A városi tanács.

*** Debreczeni cseléd-börze.** Mert nem csak hurkasorja és savógyógy intézete van, de cseléd-börzéje is van Debreczennek, ott a piac-utcán a Tisza ház előtt. Minden ujesztendő után való hetekben ide gyűlnek a hely nélkül maradt cselédek s itt várják az elszegődtetést. A sok gazdasszony a cseléd-börzére gyűl már kora reggel és oly zsivaly támad ezen a részér, a városnak, mintha ott zajgó oceán lenne. Hiába figyelmezteti az asszonyokat Bencze, a ki a rendnek öre, hogy egyszerre csak egy beszéljen, de hogy lehet ezt elérnie az ő tekintélyének. Beszél ott mindenki. A cselédek gazdasszonyt keresnek hangos fenszóval, a gazdasszonyok pedig cselédet, de úgy látszik nagyobb a kínálat, mint a kereslet, mert a leányhangok ki-ki csapnak az asszonyok egyhangu zsibongásának zajából. A ki aztán helyet kap, a többiek irigysége közt hagyja ott a cseléd-börzét.

*** Thea-estély.** Az evang. fillér egyeslet febr. hó 7 én a »Bika« szálloda disztermében thea-estélyt rendez. E thea-estélyek igen látogatott szoktak lenni a rendezőség már is megkezdte az elő készületeket hogy a thea-estély sikerét biztosítsa.

*** Megfagyott ember.** A Hortobágyon a Kun Györgyi »Czifra-kut«-nál egy félmeztelen emberi holttestre akadt Deák János csendőr. Mivel kiletét nem tudta megállapítani, be-szállította a debreczeni közkórházba. Itt azonnal felismerték benne Emődi János borog-mai születésű 40 éves félkegyelmű csavargót, ki szeptemberben a kórházban ápolatott. Az orvos rendőri vizsgálat konstátálta, hogy a szerencsétlen megfagyott.

Színház.

Nem panaszkodhatunk a miatt, hogy színházunk igazgatósága az ujdonságokat kellő gyorsan be nem mutatná. Arról persze az igazgatóság nem tehet, hogy a jó ujdonság mostanában olyan ritka, mint a fehér holló. A tegnap este bemutatott ujdonság »Fityfiritty«, népszínmű, írta *Relle István* szintén azon darabok közé tartozik, melyek hosszabb ideig nem tarthatják magukat a műsoron.

Az új népszínműnek már a czime is rossz. Maga a darab pedig a legismertebb népszínművek alakjaiból és helyzetéből van nem épen szerencsés kézzel összetákolva. Meséjéről sem mondhatunk valami jót, bonyolat volna benne, de az epizódok nem mozdítják elő a bonyolat fejlődését. A darab nyelvezetre nem népies s egyáltalában minél kevesebb dícsérettel szólhatunk az új darabról, mely színpadi kísérletnek is alig válik be.

Dramai tehetség csak itt-ott csillan föl a darabban, például a 2-ik felvonás azon jelenetében, midőn Sárka (*Ellinger Ilona*) megtagadja a csókot Erzsók asszonytól (Lásziné). E jelenet nem is tévesztette el hatását.

A darabot a szereplők minden igyekezete sem tudta megmenten is az igazgatóság bizonzára előbb-utóbb kénytelen lesz a »Fityfiritty«-et levenni a műsorról s szegre akasztani, hadd *fityegjen* ott!

Reményi Ede, a hirneves hegedűművész febr. havában Debreczenbe érkezik s itt a színházban hangversenyt rendez. Azt hisszük, hogy ezt a hirt nagy örömmel fogadja városunk közönsége.

Uj prinadonna. Az igazgatóság meglepetést akar csinálni a debreczeni közönségnek *Tornai Schiller* Toncsi kisasszonyt szerződtette a debreczeni színházhoz s valószínűleg jan. 12-én fel fogja léptetni.

A színházi műsor következőleg van megállapítva: Jan. 6-án »Két huszár, egy baka« (Hegyesi jutalom játéka) 7-én »Czigánybáró« 8-án Koldus deák. 9-én »Huszár szerelem« 10-én »Mikádo« 11-én »Fityfirity.«

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap, szerdán 1891. január hó 7-én, páratlan bérletben,

Nógrády János vendég felléptével:

A CZIGÁNYBÁRÓ.

Nagy operette 3 felvonásban.

CSARNOK.

A LORELEY.

(Novella.)

Irtta: **Reichenbach.**

Fordította: **Biró Irén.**

(Folytatás.)

Emmi, szölt Norbert, es te csakugyan oly tel-
áldozólag szeretsz engem?

Es te még ezt nem tudad, te rossz Nor-
bert? nevetett Emmi, de szeméi tele voltak
könnyüvel.

Jertek már fel! hangzott Soldauné hangja,
mely véget vetett a párbeszédnek. Norbert.
Emivel folytatott párbeszéde után, mindenké-
pen megakarta magát győzni, hogy Ulmingen
grófnó iránt, csak mint művész érdeklődik.

Istenem! sohajtott Norbert, mire gondolok?
Hiszen Emmivel oly boldogok leszünk, mint a
gyermek. . . ah, de még más boldogság is
van, mint a gyermekeké. Ha két lélek, melyek
egymástól elválasztva voltak, végre találkozik,
és egyesülve, egyik a másikban keresi a töké-
letességet, s a mindennapiság pora fölött, bá-
ran, magassan repülve, az örökszép, tiszta
művészetben fénylenek, — igen ez a boldog-
ság, es egy pillanat, az emberi élet ez édené-
ben. fölér az egész elettel, melyet elhomalyo-

sit. Oh, csak egyszer ily fényt, ily tökéletes
boldogságot, s aztan elmerülhetek az örök
éjbe.

Gondolatait Emmi szakította félbe, ki a
verandára jöve, Norberthez lepett.

Oh, mily jó, hogy megtaláltalak, Norbert!
Képzeld csak, milyen hírt kaptunk: papa
sürgönyözött, hogy Benno veszélyesen megbete-
tegedett, ki miut tudod, mamának kedvencz
kis fia. Igy már haza kell utaznunk. Az éjjel
bepakolunk, hogy reggel jókor indulhassunk —
ah, Norbert, mily szomorú ez!

Elutaztok mondá Norbert, barna haját vé-
gig simítva. Ti elutaztok es én . . .

Oh, mama azt mondja, hogy talán Benno
betegsége nem is veszelyes, talán csak papa
aggódik, es ha ily volna nem sokára visszajö-
hetnénk, s te itt várhatnál reánk.

Nem, nem, kiáltá Norbert mintegy megret-
tenve, s en elkísérlek benneteket!

Emmi hálásan es örömmel tekintett reá.

Most jer, menjünk mamához, hogy mindent
megbeszélhessünk, mondá Emmi s Norberttel
együtt eltávoztak.

Soldauné, Norbertet most, midön házuknál
beteg, s ezzel együtt sok baj es rendtelenség
van, kissé kellemetlen vendégnek találta, s
előre gondolta, hogy ez nem fogja magát jól
találni. Igy aztan Norbert sorsára vonatkozó-
lag nem sokára ki lett mondva, hogy ő Fri-
denauban fog maradni, a hölgyek remelhető
visszatéréset bevárando.

Norbert megigérte menyasszonyának, hogy
a legközelebbi vasuti állomásig elkíséri őket,
s aztan elváltak egymásnak jó éjt kívánva,
melyet mindketten álmatlanul töltöttek.

Másnap Norbertnek Emmiék eltávózása fe-
lett, — annyi sajnálkozást es kérdést kel-
lett a fürdővendégektől kiállania, — hogy
előlük meneküldő, az arnyas, fas he-
gyek között keresett pihenést. Egy meredek
hegyi uton haladt fel, A tölgyfak levelei össze-
hajlottak feje felett s lábainál lila harangvirá-
gok es margariták díszlettek a fűben.

Kilátáshoz kell ernem, gondolá Norbert s
feljebb haladt. Végre az ut egészen lapályos
lett, jobbról es balról fantasztikus szürke szik-
lak emelkedtek, festői rendtelenségben. Az itt-
ott mutatkozó mohok között fénylő gyíkok
siklottak végig. A fűben Norberthez közel, egy
tarka kigyó volt a napfényen, de őt észrevéve
a sziklak közt eltűnt.

Kar hogy a mesebeli csodák ideje már le-
járt gondola Norbert. Miért ne lehetne e kigyó
egy elvarázsolt királyleány küldötte, ki engem
megszabadítójául vár? Saját gondolata felett
nevetett.

Javíthatatlan balga, vagyok, gondolá. A
titokzatos erdei felhőmaly segitette elő, hogy
meséről álmodjak, mintegy tizenhatéves lányka.
Talán mint házas embernek nem fognak ily
gondolataim lenni. Szegény Emmi! Mily aggo-
dalmas napjai vannak most szüleinél! Megpró-
bált Emmiről gondolkozni. De folytonosan tarka
álmok folytak körül, melyek sem a betegszo-
bával, sem pedig Emmivel nem foglalkoztak.
Igy haladt, gondolatokba merülve. Most egy
füvel benőtt helyre érve feltekintett, s előtte
ült egy kis sziklán Eleonora grófnó, s kezével
egy völgyre mutatva, mely meglepő szép kilá-
tást nyújtott, ily szölt:

Nem szép-e ez? S ez oly egyszerű es ter-
mészetes volt, mintha már rég együtt élvezték
volna a kilátás fonségét.

Gyönyörű! mondá Norbert a kilátást alig
méltaiva egy tekintetre. A grófné elragadtatva
nézett a völgyre, hófehér ruhájában jól nézett
ki. Olében vadvirágok es erdei páfrányok vol-
tak. Pár pillanatig némán állott mellette Nor-
bert, s aztan ily szölt:

E helyet én még nem ismertem, s innen leg-
szébb a kilátás. E helyet még más nem kereste
fel, csak ön grófnó?

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő es
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czegléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal

TEMETÉSEK RENDEZÉSÉT

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeket kielégítőig, a legnagyobb csinnal
kiállítva, helyben mint vidéken.

HULLASZÁLLÍTÁST

szabadalmazott légmentes érczkoporsókban, minden irányban eszközöl, vasuton
árszabály szerint.

Halottas koscsijai

a legmagasabb igényeknek megfelelnek

Mindennemű ércz- és művirág-koszoruk

felirással vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért olcsó árért.

A midön új vállalatomat a nagyérdemű közönség partoló figyelmébe aján-
lom: ígérem, hogy számos éven keresztül szerzett tapasztalatomat a gyászoló felek
irányában, szigorú pontosság es figyelem által fogom érvényesíteni.

Debreczen, 1890. november hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY,
temetkezési intézet-tulajdonos.

Eladó ház és föld.

1139. számú kis-mester-utcai ház es
hozá tartozó ondódi föld, továbbá a nagy-
hatvan-utcai szőlőben levő 2 nyilas szőlő
eladó.

Értekezhetni lehet

Magyar János,

Szent-Anna-utca 2527. számú lakásán.

Kiadó

b o r m é r é s.

Kis-Czegléd utca sarkán
levő 2613. szám alatt levő jó
forgalmu

bormérő hely

vele levő lakosztálylyal együtt
kiadó.

Értekezhetni lehet a bolt-
helyiségben

özv. Szabó Károlyné
háztulajdonosnál.